Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-01-13

LS 2015-0776

Landstingsstyrelsen

Månadsrapport per november 2015 för Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per november 2015, Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna månadsrapport per november 2015 för Stockholms läns landsting.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landstings resultat före omställningskostnader uppgår till 2 016 miljoner kronor för perioden januari–november 2015, vilket är 751 miljoner kronor högre än under motsvarande period 2014.

I resultatet ingår en del engångsposter som förbättrar resultatet, bland annat återbetalning av premier från AFA Försäkring, kollektivavtalsförsäkringar, med 253 miljoner kronor samt tillskott från det statliga läkemedelsbidraget som avser 2014 med 237 miljoner kronor.

Resultatprognosen för helåret 2015 uppgår till 150 miljoner kronor justerat för omställningskostnader, vilket är en förbättring med 97 miljoner i jämförelse med budget.

Prognosen påverkas i hög grad av finansinspektionens beslut i oktober att sänka diskonteringsräntan. Effekten är ingen reell kostnadsökning utan bara en periodisering av pensionskostnaden över tid.
Om diskonteringsränteeffekten exkluderas förbättras resultatet med drygt 700 mkr.

Landstingets kostnadsökningstakt håller gradvis på att minska. I oktobers månadsrapport uppskattas kostnadsökningstakten till 3,2 % vilket är i linje över 2016 års budget.

Arbetet med att stabilisera kostnadsökningstakten måste även fortsättningsvis ske genom ett tydligt koncerntänk, bibehållen kostnadsmedvetenhet och en utveckling av ägarstyrning för att säkerställa det ekonomiska utfallet kommande år.

Periodens investeringar uppgår till 12 426 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 82 procent. Investeringsprognosen för året uppgår till 14 618 miljoner kronor vilket är 96 % av årsbudgeten och således en avvikelse på 607 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 4 januari 2016
Månadsrapport per november 2015, Stockholms läns landsting

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Ekonomi och finans

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-01-04

LS 2015-0776

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -01- 07
Dnr LS 2015-0776

Månadsrapport per november 2015 för Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per november 2015, Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 4 januari 2016
Månadsrapport per november 2015, Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna månadsrapport per november 2015 för Stockholms läns landsting

Förvaltningens förslag och motivering

Resultatet före omställningskostnader för perioden uppgår till 2 016 miljoner kronor. Resultatprognosen före omställningskostnader för 2015 uppgår till 150 miljoner kronor.

Periodens investeringsvolym uppgår till 12 426 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 82 procent. Investeringsprognosen för året uppgår till 14 618 miljoner kronor att jämföra med årets budget på 15 225 miljoner kronor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anna Nergårdh
Ställföreträdande landstingsdirektör

Eva-Karin Sennette
Biträdande ekonomidirektör

Stockholms läns landsting

Månadsrapport per november 2015

Perioden januari – november i korthet

- Resultatet för perioden uppgår till 2 016 miljoner kronor.
- Resultatprognosen för 2015 uppgår fortsatt till 150 miljoner kronor att jämföra med årets budget på 53 miljoner kronor.
- Verksamhetens kostnader visar för perioden en ökning på 3,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognostiserad kostnadsökning 2015 har justerats ned med 0,1 procentenheter i jämförelse med föregående prognos och uppgår till 3,3 procent.
- Periodens investeringar uppgår till 12 426 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 82 procent. Investeringsprognosen uppgår till 14 618 miljoner kronor i jämförelse med budget som uppgår till 15 225 miljoner kronor.

Resultat

Resultatet före omställningskostnader uppgår per november till 2 016 (1 265)[1] miljoner kronor vilket är 751 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. I resultatet per november ingår engångsposter i form av återbetalning av premier från AFA Försäkring, kollektivavtalsförsäkringar, på 253 miljoner kronor samt läkemedelsbidrag avseende 2014 på 237 miljoner kronor. Resultat exklusive dessa poster uppgår till 1 526 miljoner kronor.

Det prognostiserade resultatet 2015 före omställningskostnader är oförändrat i jämförelse med föregående period och beräknas uppgå till 150 miljoner kronor. Årets budgeterade resultat uppgår till 53 miljoner kronor. Kostnadsökningstakten för verksamhetens kostnader beräknas uppgå till 3,3 procent, vilket är 0,4 procentenheter över budgeterad nivå på 2,9 procent.

Årets positiva resultatutveckling beror på ökade intäkter, främst från nämnda engångsposter på totalt 490 miljoner kronor, ökade samlade skatteintäkter på 55 miljoner kronor, ökade resenärsintäkter på 247 miljoner kronor samt reavinster på cirka 135 miljoner kronor. Vidare är orsaken en dämpad kostnadsökningstakt.

[1] Siffror inom parantes avser motsvarande period 2014.

För jämförbarhet mellan åren är omställningskostnader[2] exkluderade i alla jämförelsesiffror. Periodens omställningskostnader uppgår till 306 miljoner kronor. Prognosen för omställningskostnader för 2015 uppgår till 376 miljoner kronor.

Resultat efter omställningskostnader uppgår till 1 711 miljoner kronor. Justerat för engångsposter uppgår resultatet efter omställningskostnader till 1 221 miljoner kronor. Det prognostiserade resultatet 2015 efter omställningskostnader beräknas uppgå till -226 miljoner kronor.

Resultat Mkr	Utfall 2015 jan-nov	Utfall 2014 jan-nov	Prognos 2015	Budget 2015	Avvikelse Prognos - budget	Bokslut 2014
Verksamhetens intäkter	**17 593**	**16 768**	**19 464**	**18 393**	**1 072**	**18 507**
Bemanningskostnader	-25 930	-25 095	-28 636	-28 494	-141	-27 677
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-16 279	-15 407	-17 833	-17 615	-218	-16 958
Köpt trafik	-11 964	-11 573	-13 165	-12 776	-389	-12 670
Övriga kostnader	-18 128	-17 945	-20 612	-21 057	445	-20 356
Verksamhetens kostnader	**-72 300**	**-70 020**	**-80 245**	**-79 942**	**-303**	**-77 661**
Avskrivningar	-3 726	-3 440	-4 234	-4 215	-19	-3 817
Summa samlade skatteintäkter	**61 527**	**58 750**	**67 121**	**67 067**	**55**	**63 971**
Finansiella intäkter	76	112	94	77	17	126
Finansiella kostnader	-1 153	-903	-2 050	-1 327	-723	-990
Finansnetto	**-1 078**	**-792**	**-1 956**	**-1 250**	**-706**	**-864**
Resultat före omställningskostnader	**2 016**	**1 265**	**150**	**53**	**98**	**136**
Omställningskostnader	-306	-	-376	-562	185	-
Balanskravsresultat	**1 711**	**1 265**	**-226**	**-509**	**283**	**136**

Inom flera av landstingets verksamheter och inom de centrala förvaltningarna har det upprättats åtgärdsprogram för att säkerställa en ekonomi i balans och för att nå det budgeterade resultatet. Genomförandet av åtgärdsplanerna är en förutsättning för en långsiktig hållbar kostnadsutvecklingstakt. Åtgärdsprogrammen innefattar såväl förbättrings- och effektiviseringsåtgärder som kostnadsbesparingar.

Det samlade resultatet för Stockholms läns landstings sex akutsjukhus[3] uppgår per november till -48 miljoner kronor. Resultatet är 33 miljoner kronor lägre än det budgeterade resultatet för perioden. Prognosen för 2015 uppgår till -121 miljoner kronor i jämförelse med det fastställda resultatkravet på 51 miljoner kronor.

[2] Omställningskostnader avser omstruktureringskostnader inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård under perioden 2015-2018.
[3] Karolinska Universitetssjukhuset, Danderyds Sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB och S:t Eriks Ögonsjukhus AB.

Avvikelsen i årsprognosen i jämförelse med budget avser främst Karolinska Universitetssjukhuset med 130 miljoner kronor, TioHundra AB med 21 miljoner kronor och Södertälje Sjukhus med 18 miljoner kronor.

Åtgärdsprogrammen inom akutsjukhusen summerar per den sista november till cirka 830 miljoner kronor på årsbasis varav cirka 630 miljoner kronor är uppnådda vid november månads utgång.

En stark kostnadsmedvetenhet och en balanserad kostnadsutveckling är nödvändig och lägger grunden för en långsiktigt stabil ekonomi. Ett positivt resultat före omställningskostnader 2015 ger förutsättningar att klara de ekonomiska utmaningar landstinget står inför under de kommande åren.

Konjunkturläget

Utvecklingen i svensk ekonomi har varit något starkare än väntat och det finns en tydlig trend uppåt i konjunkturen sedan förra året även om uppgången är ryckig. Trenden med stigande inflation väntas fortsätta men inflationsprognosen har reviderats ned något sedan Riksbankens penningpolitiska beslut i oktober.

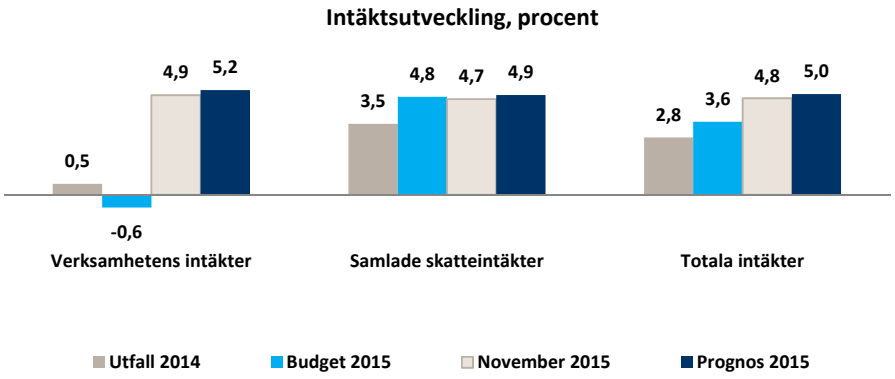
Återhämtningen i omvärlden fortsätter men det finns fortsatt en osäkerhet kring styrkan i den globala konjunkturen. Det internationella ränteläget och inflationen globalt väntas fortsatt förbli lågt. Riksbanken beslutade mot den bakgrunden och för att säkerställa kraften i konjunkturuppgången att lämna reporäntan oförändrad på –0,35 procent vid deras penningpolitiska möte den 14 december. En långsam höjning av räntan bedöms bli aktuell först under första delen av 2017. Nästa reporäntebeslut tas på det penningpolitiska mötet den 14 januari 2016.

Låg inflation och låga marknadsräntor är gynnsamma för landstinget som befinner sig i en fas med ekonomisk restriktivitet föranledd främst av finansiering av stora långsiktiga investeringar i hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Den låga inflationen bidrar till en dämpning av kostnadsutvecklingen.

Intäkter

Periodens totala intäkter[4] uppgår till 79 120 (75 518)[5] miljoner kronor, vilket är 4,8 procent högre än för motsvarande period föregående år. De totala intäkterna, exklusive engångsposter på 490 miljoner kronor, uppgår till 78 630 miljoner kronor, en ökning med 4,1 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

[4] Totala intäkter avser summan av verksamhetens intäkter och samlade skatteintäkter.

Verksamhetens intäkter uppgår till 17 593 (16 768) miljoner kronor, vilket är en ökning med 4,9 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Prognosen för verksamhetens intäkter uppgår till 19 464 miljoner kronor, en ökning med 5,2 procent i jämförelse med utfallet föregående år och 5,8 procent högre än årets budget. Den största enskilda förklaringen till den positiva avvikelsen i jämförelse med årets budget på 18 393 miljoner kronor är återbetalning av premier från AFA Försäkring på 253 miljoner kronor. I prognosen ingår även ökade resenärsintäkter på 247 miljoner kronor samt reavinster.

Inom trafikverksamheten uppgår periodens resenärsintäkter till 6 608 (6 377) miljoner kronor vilket är 3,6 procent högre än föregående år. Antalet resande i kollektivtrafiken har ökat i jämförelse med föregående år. Färdtjänstresandet visar en något ökad volym främst avseende sjukresor.

Prognosen för resenärsintäkter uppgår till 7 258 miljoner kronor vilket är 4,0 procent högre än föregående år och 3,5 procent högre än årets budget. Intäktsökningen är framförallt volymrelaterad och hänförlig till ett generellt ökat resande men även till viss del en ökning av andelen biljetter med högre pris.

Inom hälso- och sjukvården samt tandvård uppgår periodens intäkter från patientavgifter samt försäljning av primärtjänster till 3 013 (2 839) miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,1 procent i jämförelse med motsvarade period föregående år. Intäktsökningen avser främst utomlänsvård som har ökat med 98 miljoner kronor.

Prognosen för intäkter från patientavgifter inom sjuk- och tandvård samt försäljning av primärvårdstjänster uppgår till 3 401 miljoner kronor, vilket är 8,1 procent högre än föregående år och 6,4 procent högre än årets budget.

Specialdestinerade statliga bidrag inom hälso- och sjukvården uppgår till 1 367 (1 245) miljoner kronor för perioden. Förändringen mellan åren samt budget förklaras främst av ersättning för asylsjukvård och sjukskrivningsmiljarden för 2014 som slutreglerades i februari 2015. Prognosen för specialdestinerade bidrag uppgår till 1 481 miljoner kronor, vilket är 7,7 procent högre än föregående år.

Periodens samlade skatteintäkter, inklusive statsbidrag och avgift till utjämningssystemet uppgår till 61 527 (58 750) miljoner kronor, vilket är en ökning med 4,7 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2015 prognostiseras[6] de samlade skatteintäkterna bli 67 121 miljoner kronor, en ökning med 4,9 procent i jämförelse med utfallet 2014 och i nivå med budget.

I prognosen för de samlade skatteintäkterna ingår poster av engångskaraktär. Stockholms läns landsting har tagit del av statsbidrag, som till del täcker de ökade kostnaderna för läkemedel avseende hepatit C, som uppgår till 342 miljoner kronor varav 237 miljoner kronor avser 2014 och resterande del avser 2015.

Periodens skatteintäkter uppgår till 57 685 (54 846) miljoner kronor vilket är en ökning med 5,2 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2015 prognostiseras skatteintäkterna uppgå till 62 927 miljoner kronor vilket är en ökning i jämförelse med föregående år med 3 315 miljoner kronor och en minskning med 322 miljoner kronor i jämförelse med budget.

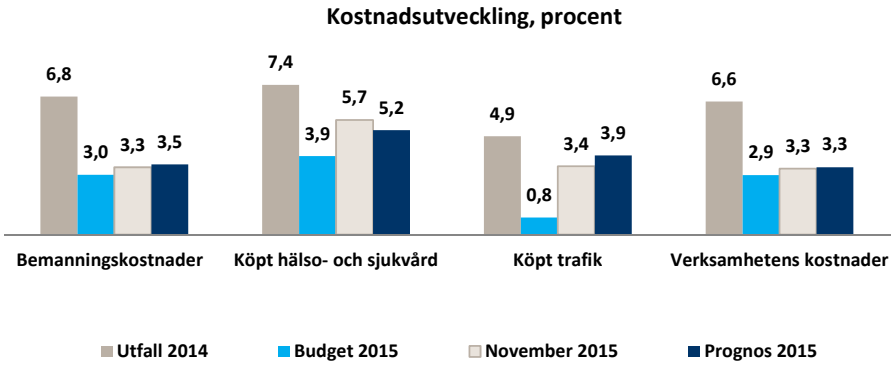
Kostnader

Verksamhetens kostnader för perioden uppgår till 72 300 (70 020) miljoner kronor, en ökning med 3,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognosen för verksamhetens kostnader är 80 245 miljoner kronor, vilket är 3,3 procent högre än föregående år och 0,4 procentenheter högre än årets budget.

Verksamhetens nettokostnader[7] för perioden uppgår till 58 433 (56 693) miljoner kronor, en ökning med 3,1 procent i jämförelse med motsvarande

[6] Skatteintäktsprognos 4, Sveriges kommuner och landsting (2015-10-16).
[7] Nettokostnader avser verksamhetens intäkter och kostnader samt avskrivningar.

period föregående år. Prognosen för verksamhetens nettokostnader är 65 015 miljoner kronor, vilket är 3,2 procent högre än föregående år.

Det är framförallt bemanningskostnaderna, som svarar för 35,9 (35,8) procent av verksamhetens kostnader, samt köpt hälso- och sjukvård, som svarar för 22,5 (22,0) procent av verksamhetens kostnader, som står för de ökade kostnaderna. För perioden uppgår bemanningskostnaderna till 25 930 (25 095) miljoner kronor, en ökning med 3,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2015 prognostiseras en ökning av bemanningskostnaderna med 3,5 procent i jämförelse med föregående år vilket är 0,5 procentenheter högre än årets budget.

Lönekostnaderna, som utgör den största delen av bemanningskostnaderna uppgår till 16 719 (16 047) miljoner kronor vilka har ökat med 4,2 procent i jämförelse med föregående år. Samtidigt har antalet helårsarbeten ökat med 2,0 procent vilket innebär att lönekostnaden per helårsarbete har ökat i genomsnitt med 2,2 procent.

I bemanningskostnaderna ingår även kostnader för inhyrd personal med 396 (433) miljoner kronor. Kostnaden för inhyrd personal uppgår för perioden till 1,5 (1,7) procent av de totala bemanningskostnaderna.

Periodens kostnader för köpt hälso- och sjukvård uppgår till 16 279 (15 407) miljoner kronor, en ökning med 5,7 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Under perioden ökar kostnaderna framförallt inom primärvården, främst beroende på primärvårdsrehabilitering och logopedi. Vidare ökar kostnaderna till följd av vårdval inom geriatrik, ASiH[8] och specialiserad palliativ vård samt somatisk specialistvård. För 2015 prognostiseras kostnaderna för köpt hälso- och sjukvård öka

[8] Avancerad sjukvård i hemmet.

med 5,2 procent i jämförelse med föregående år och med 1,2 procent, 218 miljoner kronor, i jämförelse med årets budget.

I jämförelse med motsvarande period föregående år ökar vårdkonsumtionen inom öppenvården med cirka 1,1 procent för landstingsdriven vård och med cirka 1,5 procent för privatproducerad vård. Inom slutenvård har den landstingsdrivna vården minskat med cirka 1,0 procent mot 2014 medan den privatproducerade har ökat med cirka 2,0 procent. Den privatproducerade vården uppvisar fortsatt en svag ökning av sin andel av vårdproduktionen. Den privatproducerade vårdens andel ökar mer i slutenvården än i öppenvården.

Läkemedelskostnaderna uppgår för perioden till 6 049 (5 720) miljoner kronor, en ökning med 5,8 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Den enskilt största orsaken till kostnadsökningen är det nya läkemedlet mot hepatit C som introducerades i maj 2014.

Prognosen för läkemedelskostnaderna är 6 665 miljoner kronor, vilket är 5,6 procent högre än 2014 och 5,4 procent, högre än årets budget. Under hösten har kostnadsökningstakten planat ut men bedöms fortsatt att ligga kvar på en hög nivå.

Kostnaderna för köpt trafik uppgår för perioden till 11 964 (11 573) miljoner kronor, en ökning med 3,4 procent i jämförelse med föregående år.
För 2015 prognostiseras kostnaderna för köpt trafik öka med 3,9 procent i jämförelse med föregående år och med 3,0 procent i jämförelse med budget. Detta främst till följd av ökade kostnader för köpt ersättningstrafik med anledning av avstängningar i pendeltågstrafiken och ej genomförda effektiviseringar i busstrafiken.

Avskrivningskostnaderna för perioden uppgår till 3 726 (3 440) miljoner kronor och har ökat med 9,2 procent i jämförelse med föregående år. Avskrivningarna ökar till följd av genomförda investeringar. De prognostiserade avskrivningarna för 2015 uppgår till 4 234 miljoner kronor och är 11,0 procent högre än föregående års utfall och 0,6 procent högre än årets budget.

Finansnettot, som består av finansiella intäkter och finansiella kostnader, uppgår för perioden till -1 078 (-792) miljoner kronor. Det prognostiserade finansnettot för 2015 uppgår till -1 956 miljoner kronor. En negativ avvikelse med 706 miljoner kronor i jämförelse med budget, framförallt till följd av finansinspektionens beslut i oktober om sänkning av diskonteringsräntan. Den sänkta diskonteringsräntan påverkar

beräkningen av den framtida pensionsskulden i landstingets bolag. Effekten på koncernnivå uppgår till 726 miljoner kronor i jämförelse med budget.

Investeringar

Länets växande befolkning medför ett ökat investeringsbehov inom både hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Investeringsplanerna för 2015 är omfattande och årets investeringsbudget uppgår till drygt 15 miljarder kronor.

Investeringar	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Bokslut	Upparbetningsgrad	
Mkr	2015	2014	2015	2015	2014	2015	2014
	jan-nov	jan-nov				%	%
Vård inkl fastigheter (LFS)	2 801	2 434	3 410	3 503	2 836	80	79
NKS	3 061	3 257	3 701	4 307	3 639	71	78
Trafik	5 663	6 499	6 404	6 404	7 873	88	80
Citybanan	310	336	389	389	376	80	70
FUT	512	0	578	487	117	105	0
Övrigt	80	133	137	136	147	58	95
Totala investeringar SLL-koncernen	**12 426**	**12 659**	**14 618**	**15 225**	**14 988**	**82**	**77**

Periodens upparbetade investeringar uppgår till 12 426 miljoner kronor motsvarande 82 procent av den budgeterade årsvolymen på 15 225 miljoner kronor. Prognosen för 2015 uppgår till 14 618 miljoner kronor, vilket är 234 miljoner kronor lägre än föregående prognos och 607 miljoner kronor lägre än budget.

Större pågående investeringar är byggnationen av Nya Karolinska Solna (NKS), utbyggnad av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse samt upprustning av tunnelbanans röda linje.

Under 2015 pågår projektering för samtliga tunnelbaneprojekt inom förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) och bedömningen är att utgifterna för projekteringen för 2015 kommer att bli högre än budget. Prognosen för 2015 har därför justerats upp med 91 miljoner kronor i jämförelse med årets budget. Objektens totala investeringsutgift är fortsatt oförändrad.

Byggnationen av Nya Karolinska Solna ligger i fas med tidsplan och ersättningen enligt OPS-avtalet följer betalningsplan.

Prognosen för 2015 är dock 606 miljoner kronor lägre än årets budget och avser främst förskjutning i tiden avseende investeringar för medicinteknisk utrustning.

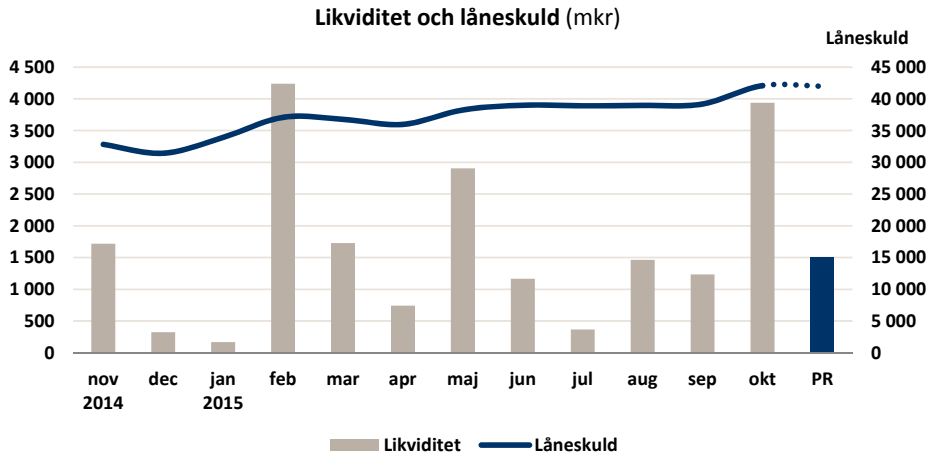
Finansiering

Stockholms läns landstings likviditet uppgår per sista november till 3 417 miljoner kronor vilket är 3 092 miljoner kronor högre än vid ingången av 2015 och 522 miljoner kronor lägre i jämförelse med föregående månad. Snittlikviditeten för perioden uppgår till 1 480 (1 144) miljoner kronor och är i nivå med årsprognosen.

Förändringen av likviditeten[9] under 2015 avser framförallt en planerad ökad upplåning för finansiering av kommande investeringar. Likviditetsprognosen för 2015 visar på en likviditet vid årets slut på cirka 1 500 miljoner kronor.

Landstingets räntebärande skulder per november uppgår till 42 092 miljoner kronor vilket är 10 654 miljoner kronor högre än vid ingången av 2015. Prognosen för räntebärande skulder uppgår till 42 000 miljoner kronor vid årets utgång. Ökningen under året beror på nyupptagna lån för att finansiera årets investeringar inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

Den genomsnittliga upplåningsräntan för landstingets låneportfölj vid periodens slut uppgår till 2,0 procent, en minskning från den 31 december 2014 med 0,5 procent.

[9] Utgörs av summan av kassa och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar.